

ІНФОРМАЦІЯ
моніторингу стану та розвитку сільськогосподарських рослин в
Сумському регіоні станом на 29.03.2018 року

Метеорологія

На кінець третьої декади березня місяця мало місце незначне підвищення температурного режиму. Середньо добова температура повітря за цей період становила мінус 2,5 °С. В денні години спостерігалось підвищення температури повітря до 4,0 °С. На поверхні ґрунту середньодобова температура у повітрі була відмічена мінус 11,0 °С (25.03), а на поверхні ґрунту мінус 13,0 °С (24,25.03). Вітер переважав західний 3-5 м/с. Відносна вологість знижувалась до 89%. Середня температура ґрунту на глибині 5 і 40 см становила мінус 2,4 °С і мінус 1,5 °С. Опадів за цей час не було. До кінця декади спостерігатиметься невелика хмарність з проясненнями, підвищення температурного режиму. Можливі опади.

Рослинництво

Ранньовесняне підживлення, озимої пшениці є важливим способом підживлення урожайності.

Станом на 29 березня висота снігового покриву складає близько 25-30 см, що не дає змоги зараз розпочати підживлення рослин по таломерзлому ґрунту. Враховуючи те, що вже кінець березня, можливо, що при різкому потеплінні фаза переходу від зими до весни може бути істотно коротшою. За таких умов тривалість оптимальних строків проведення підживлення посівів по таломерзлому ґрунту буде скорочена, або навіть цей період може бути відсутнім.

Звичайно, що цей захід бажано встигнути провести по таломерзлому стану ґрунту, а це вимагатиме максимальної концентрації матеріальних ресурсів, та високої організації проведення цієї роботи.

За класичною схемою азотне підживлення озимої пшениці проводять принаймні двічі: перше – ранньовесняне, після виходу рослини із зимового спокою по таломерзлому ґрунту, і друге – на початку виходу рослин у трубку.

У першу чергу необхідно підживити зріжені та недостатньо розвинуті посіви, щоб стимулювати весняне кушення і розвиток кореневої системи. Доза азоту у підживлення перед відновленням вегетації на таких посівах повинна становити орієнтовно 50-60 кг/га (за умови, якщо цю дозу не внесено перед входом у зиму).

На посівах добре розвинутими рослинами, які розміщені після зернобобових попередників і нормально перезимували доза азоту може становити 20-30 кг/га.

Оскільки таломерзлий стан ґрунту в поточному році скоріш за все буде нетривалим, а поверхнєве внесення добрив в пізні строки малоефективне доцільним буде прикоренєве підживлення з використанням зернових сівалок агрегованих легкими боронами в період настання фізичної стиглості ґрунту.

Насінництво

Інститут сільського господарства Північного Сходу НААН пропонує високоякісне насіння конопель сорту Глесія ; сої сорту Сіверка; гречки сортів Ювілейна 100, Селяночка, Ярославна, Слобожанка.

Коноплі Глесія

Оригіатор: Інститут луб'яних культур Національної академії аграрних наук.

Рік внесення до Державного реєстру сортів рослин України: 2016.

Паросток з ланцетоподібною формою сім'ядолею, а антоціановим забарвленням гіпокотилія. Рослина однодомна, за висотою низька (181-229 см), верхівка зелена. Центральна частка листка за довжиною довга (<16,2 см), за шириною середня (2,2-2,7 см). Суцвіття за формою ромбічне, середньо компактне, за довжиною середнє (51-70,0 см), за шириною середнє (5,8-8,6), розміщення чоловічих квіток на квітконосному пагоні щільне (однодомні). Насінина сіра.

За даними заявника: Урожайність соломки 64,2 ц/га, насіння – 16 ц/га; вміст всього волокна 32,7 %, довгого волокна 24,7 %. Середній номер волокна 1; розривне навантаження 34,2 кгс. Вміст ТГК 0,001 %. Сорт відносно стійкий до вилягання, осипання, посухи. Ураження хворобами та пошкодження шкідниками на рівні 8-9 балів.

Соя Сіверка

Сорт в Державному реєстрі сортів рослин, придатних до поширення в Україні з 2013 р.

Сорт виведено методом індивідуального добору з гібридної популяції Юг-30/Устя.

Належить до маньчжурського підвиду, апробаційної групи *lucida*.

Гіпокотиль без антоціану.

Тип росту рослини – проміжний.

Опушення рослини – сіре.

Листя – трійчате, форма середнього листочка – широко яйцеподібна.

Суцвіття багатоквіткова китиця, на квітконосі 10-14 білих квіток. Забарвлення бобу – сіре.

Форма бобу – слабо зігнута.

Насіння овальне, жовте, рубчик жовтий, середній, овальний без «вічка».
Маса 1000 насінин 170-175 г.

В насінні міститься 41-42 % протеїну і 20-21 % жиру.

Висота рослин 87-95 см. Висота прикріплення нижніх бобів 10-13 см.

Гречка Ювілейна 100

До Державного реєстру сортів рослин України занесений з 2008 року.

Автор сорту: І.М. Страхоліс, М.П. Бондаренко, М.Г.Собко, В.І.Оничко

Виведений методом об'єднання індивідуальних відборів на детермінантність, крупнозерність і високу продуктивність з гібридної популяції від схрещування сортів Сумчанка, Крупинка і сортозразками ВІРа.

Апробаційні ознаки : різновидність алята. Середньостиглий (вегетаційний період – 85-90 діб). Сорт диплоїдний. Рослина за габітусом компактна, детермінантного типу, дуже висока (більше 110 см), з середньою кількістю гілок (4-6), має середні час настання масового цвітіння (26-32 доби) та досягання (71-80 діб). Сорт стійкий проти борошнистої роси, переноспорозу. Відносно стійкий до вилягання, осипання, засухи.

Технологічні та круп'яні якості відмінні: маса 1000 насінин – 30-31 г. плівчастість – 19-20%, вирівняність зерна – 90%, вихід крупи – 80%, вміст білка – 16%. Має вузьке співвідношення зерна до соломи (1:2,5).

Сорт урожайний. За роки вирощування на сортодільницях України забезпечив урожайність 25-30 ц/га

Агротехнічні вимоги: для максимальної реалізації генетичного потенціалу висівати на високому агрофоні, вирощувати за інтенсивною

технологією. Норма висіву 3,0-3,5 млн. схожих зерен на гектар при рядковому способі посіву, при широкорядному 2,0-2,5.

Гречка Ярославна

До Державного реєстру сортів рослин України занесений з 2009 року.

Автор сорту: І.М. Страхоліс, М.П. Бондаренко, К.М. Бондаренко, М.Г.Собко, В.І.Оничко

Виведений методом індивідуально-сімейного відбору на продуктивність, озерненість, дружність дозрівання і детермінантність з гібридної популяції від схрещування сортів гречки Іванна, Тріумф з гібридними зразками колекції ВІРа К-4181, К-4312.

Апробаційні ознаки : різновидність алята. Сорт ранньостиглий, детермінантний морфотип. Висота рослин 91-110 см, добре облистяні, гіллясті. На основному стеблі 6-7 вузлів. Верхнє суцвіття пагона закінчується суцвіттям з виделкоподібними (подвійними) китицями. Форма китиці – вузькоциліндрична. Рослини за габітусом – компактні. Листки широкі, середньої товщини, квітки білі, зрідка блідо-рожеві. Плоди досить великі, криласті.

Технологічні та круп'яні якості відмінні: маса 1000 зерен – 30 г, вміст білку – 15-16%, натура зерна – 600 г/л, плівчастість – 20,1%, вихід крупи – 78-80%, вирівняність зерна – 85-90%, ранньостиглий – 68-73 діб.

За роки вирощування на сортодільницях України сорт забезпечив урожайність 25-30 ц/га.

Агротехнічні вимоги: завдяки високій стійкості до спеки та літньої посухи сорт має значні переваги перед іншими сортами в степовій зоні України. За загальним комплексом вимог до умов вирощування сорт найбільш придатний для використання в цій зоні.

Гречка Селяночка

До Державного реєстру сортів рослин України занесений з 2014 року, рекомендований в зонах Степу, Лісостепу, Полісся.

Автор сорту: І.М. Страхоліс, М.П. Бондаренко, О.В.Сердюк

Сорт, виведений шляхом індивідуальних відборів на детермінантність, крупнозерність і високу продуктивність з гібридної популяції від схрещування сортів Сумчанка та Іванна із сортономерами з детермінантною формою К-3764, К-3785.

Апробаційні ознаки : різновидність алята. Середньостиглий 85-90 діб. Стійкість до осипання вища середньої, посухостійкість підвищена.

Технологічні та круп'яні якості відмінні: Маса 1000 зерен – 28-29 г. Вміст білка 15-16%. Натура зерна 560-580 г/л. Плівчастість – 21-22%. Вихід крупи 80-85%. Вирівняність 80-85%. Середня врожайність – 25-30 ц/га.

Агротехнічні вимоги: Агротехніка звичайна для зони вирощування. Строки сівби та норми висіву загальноприйняті.

Гречка Слобожанка

Сорт пройшов державне сортовипробування, занесений до Реєстру сортів рослин України з 2004 року і рекомендований для вирощування в усіх природно-кліматичних зонах країни.

Автори сорту: І.М. Страхоліс, В.М. Ключ

Створений шляхом індивідуально-сімейного добору з гібридної комбінації диплоїдної гречки сортів Астра, Колективна.

Апробаційні ознаки : різновидність алята. Звичайний морфотип. Середньостиглий – 80-85 діб. Висота рослин 95-105 см, добре облистяні, гіллясті. На основному стеблі 6-8 вузлів. Квітки і бутони блідо-рожеві. Плоди крилаті, від світло-коричневих до темно-коричневих.

Технологічні та круп'яні якості відмінні: вирівняність зерна 85-88%. Маса 1000 зерен – 28,4 г. вміст білку 16-17%. Плівчастість – 19,8%. Вихід крупи – 74-77%. Смакові якості каші високі.

Сорт урожайний. За роки випробування на сортодільницях Сумської області забезпечив середній урожай 23,0-25,0 ц/га, що на 2,-3 ц/га вище за стандартний сорт Українка.

Як свідчать дані ряду сортодільниць за роки випробування потенціал сорту значно вищий. Так, на Ужгородській сортодільниці урожай сорту становив 29,0, Чернігівській 30,0 ц/га.

Агротехнічні вимоги: відповідає вимогам сорту для вирощування по інтенсивній технології. Особливостями сортової агротехніки є розміщення по добре удобрених попередниках при нормі висіву 3,5-4,0 млн. схожих зерен на гектар при рядовому способі посіву і 2,0-2,5 – при широкорядному. Віднесений до цінних сортів за якістю зерна.

**Заступник директора
ІСГ Північного Сходу НААН з наукової
роботи**

М.Г. Собко